

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie wieczorem.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza.

Cena pojedynczego egzemplarza

Redaktor Kancelny: JERZY KONARSKI.

Adres i druk: Lwów, ul. Chorzyczy 31 (Tel. 178).

Adres Administracji: Lwów, ul. Podolska 3 (Tel. 73).

10000 Mp.

Telefon Redaktora Naczelnego 230.

Telefon domowy Redaktora Naczelnego 192.

*Kraków
Biblioteka Jagiell.*

Rekonstrukcja.

Lwów, 29. października. Sygnalizowana od dłuższego czasu rekonstrukcja gabinetu jest faktem dokonanym. Zgodnie z wnioskiem Premiera podpisał Prezydent Rzeczypospolitej w dniu 27. b.m. nominacje: Wojciecha Korfianteo na zastępcę Premiera; Romana Dmowskiego na Ministra spraw zagranicznych; prof. Stanisława Grabskiego na Ministra wyznań i oświecenia publicznego; dr. Alfreda Chłapowskiego na Ministra rolnictwa i dóbr państwowych.

Już same nazwiska nowomianowanych Ministrów, a zwłaszcza trzy pierwsze: Korfianty, Dmowski, Stanisław Grabski, świadczą dobitnie, że rekonstrukcja stanowi równocześnie akt pierwszorzędnej doniosłości politycznej.

Spróbujmy uchwycić jej charakterystykę. Dokonana rekonstrukcja stanowi rozszerzenie parlamentarnej podstawy Rządu. Dokonało się to przez powołanie do gabinetu p. dr. Chłapowskiego z klubu chrześcijańsko-narodowego (grupa Dubanowicza), a także do większości parlamentarnej nie reprezentowanego jednak dotychczas w Rządzie. Nominacja zaś p. Korfianteo oznacza między innymi ściślejsze zespolenie chrześcijańskiej demokracji z gabinetem, w którym (obok p. Smółskiego) uzyskuje drugie i to bardzo eksponowane miejsce.

Ujęta strona rekonstrukcji oznacza — poza przywróceniem świeżych wartości indywidualnych, skupionych w osobach: p. Korfianteo i p. Chłapowskiego — ostateczne wyjaśnienie stosunku klubu Ch. D. i Ch. N. do Rządu w sensie podjęcia lub zwiększenia odpowiedzialności wymienionych grup.

Nazwiska: Roman Dmowski i Stanisław Grabski, to drugie charakterystyczne znamie dokonanej rekonstrukcji. Osobistości drugoplanowe ze Z. L. N. zastąpiło meżami sztandarowymi. Fakt ten dokładnie precyzuje rolę, jaką zdecydował się odegrać w Rządzie narodowa demokracja, znanionimie postanowienia rozszerzenia swej odpowiedzialności za całość programu i działalność gabinetu.

Wiadomości o dokonanej rekonstrukcji towarzyszy oficjalny komunikat z międzynarodowych kół większości parlamentarnej, charakteryzujący to i spodziewane następstwa tej ważnej zmiany w składzie gabinetu. „Bieg spraw ogólnopństwowych i parlamentarno-politycznych — czytamy w komunikacie — wymagał rozszerzenia podstaw obecnego Rządu, oraz wzmocnienia jego fachowości i siły politycznej”.

W tym jednym zdaniu, brzmiącym na pozór sucho, mieści się całe wyjaśnienie zaszłej zmiany. Warto jednak zapoznać się z tym krótkim zdaniem w kilka bliższych objaśnień. Oto podjęte dzieło naprawy Rzeczypospolitej wymaga szybkiej i gruntownej realizacji. Doprowadzenia do pomyślnych wyników naprawy musiała się podjąć cała większość parlamentarna, bo trud jest wielki, wymagający mózgów pierwszorzędnych i mających możliwie szeroką podstawę dla swych wysiłków. Rozumiał to dobrze Prem. Witos, toteż wytrwał zabieg o pozyskanie do gabinetu sił, któreby zwiększały jego sprawność i autorytet. Sam, reprezentując pierwszorzędne walory umiejętności politycznych i organizacyjnych, nie potrzebował Premier kierować się obawą o przyćmienie swej wybitnej indywidualności, zdawał sobie jasno sprawę, że dzieło naprawy wymaga zespołu ludzi, reprezentujących pierwszorzędne kwalifikacje na poszczególnych resortach gabinetu.

Przeprowadzona rekonstrukcja to nowe poważne dzieło mistrzostwa politycznego i umiejętności organizacyjnej Premiera.

Przebieg tym zakończona została e-

Rekonstrukcja gabinetu.

KORFIANTY ZASTĘPCĄ PREMIERA I PRZEWODNICZĄCYM KOMITETU EKONOM. RADY MNISTRÓW. — ROMAN DMOWSKI MIN. SPRAW ZAGR. — SEYDA PODSEKRETARZEM STANU. — STAN. GRABSKI MIN. W. I O. P. — ALFRED CHŁAPOWSKI MINISTREM ROLNICTWA. — DONIOSŁE ZNACZENIE REKONSTRUKCJI.

Warszawa, 28 października.

Na wniosek P. Prezesa Rady Ministrów P. Prezydent Rzeczypospolitej postanowieniem z 27 października 1923 zwołał, zgodnie z prośbą p. dr. Marjana Seydę z urzędu Min. spraw zagranicznych, prof. dr. Stanisława Grabskiego z urzędu Min. wyznań relig. i oświecenia publ. i Jerzego Gościckiego z urzędu Min. rolnictwa i dóbr państwowych. — Równocześnie na wniosek Prezesa Rady Min. P. Prezydent Rzpltej zamianował pp. Wojciecha Korfianteo (Ch. D.) Ministrem, Romana Dmowskiego (Z. L. N.) Ministrem spraw zagr., prof. dr. Stanisława Grabskiego (Z. L. N.) Ministrem wyznań relig. i oświec. publ. oraz dra Alfreda Chłapowskiego (Ch. N.) Minist. rolnictwa i dóbr państwowych.

B. Min. spraw zagr. Seyda obejmuje w Ministerstwie tem podsekretariat stanu.

Na zasadzie specjalnej uchwały Rady Ministrów pracami Komitetu ekonomicznego Ministrów kierować będzie Min.

Wicepremier Korfianty. W skład komitetu ekonomicznego prócz dotychczasowych członków wejdzie również Min. W. i O. P. Grabski.

Sprawozdawca polityczny P. A. T. otrzymał w związku z dokonaną częściowo rekonstrukcją gabinetu następujące wyjaśnienie z międzynarodowych kół obecnej większości parlamentarnej: Bieg spraw ogólnopństwowych i parlamentarno-politycznych wymagał rozszerzenia podstaw obecnego Rządu oraz wzmocnienia jego fachowości i siły politycznej. Dokonana rekonstrukcja gabinetu oznacza bezwzględne wzmocnienie jego siły i powagi politycznej i daje pełną gwarancję, że Rząd wykona w należyty sposób powierzone mu zadania. Podkreślić wreszcie należy niezwykle obywatelskie stanowisko ustępujących pp. Ministrów parlamentarnych, którzy nie wahał się ani na chwilę złożyć swoje wysokie urzędy ze względu na najwyższe dobro Państwa.

Strajki.

Położenie w strajku kolejowym. — Dalszy kryzys w strajku włókienniczym. — Ugoda w Zagłębiu węglowym. — Częściowy strajk pocztowców w Poznaniu.

(Telegram „Gazety Lwowskiej”).

Warszawa, 28 października.

Mimo pojawienia się tu i ówdzie nowych ognisk strajkowych, w ruchu strajkowym naogół istnieje coraz silniejsza tendencja do zlikwidowania strajku.

W Warszawie odbył się czwarty walny Zjazd kolejowych pracowników biurowych, na którym omawiano sprawę strajku maszynistów. Zjazd zajął stanowisko negatywne wobec ubolewania i godnej działalności niektórych Związków kolejowych.

D. O. K. (Warszawa) wydało ogłoszenie i powołaniu na 13 dniowe ćwiczenia etatowych pracowników kolei państwowych wezła warszawskiego. Powołano rocznik od 1883 do 1900.

Łódź, 28 października.

Rokowania między pracodawcami a pracownikami toczą się przy udziale delegatów Rządu centralnego. O ile rokowania te nie doprowadzą do rezultatów, Minister przemysłu i handlu wezwie przedstawicieli przemysłu łódzkiego do Warszawy, celem osobistej interwencji w sprawie zakończenia strajku.

Dąbrowa, 28 października.

Na konferencji między przedstawicielami Rady Związków przemysłowców górniczych a Zawodowcami organizacjami górniczymi, przyszło do ugody. 29. b. m. wszystkie kopalnie Zagł. dąbrowskiego rozpoczną z powrotem pracę. Zakonczenie strajku w Zagł. dąbrowskiem wpłynę niewątpliwie na zakonczenie strajku w Zagł. krakowskiem.

Katowice, 27 października.

Pomiedzy Związkami pracodawców górniczych a Związkami zawodowymi górników, zawarta została w dniu dzisiejszym ugoda, dotycząca podwyżki płac. Praca wobec tego w dalszym ciągu odbywać się będzie normalnie.

Poznań, 28 października.

Gmach poczty został zamknięty. — Przyjmowane są tylko pilne telegramy.

Zapowiedź powołania Rady skarbowej.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 29. października.

(M.) Rada skarbowa, która ma być powołana do życia, będzie instytucją doradcza przy Min. skarbu. Poza b. Min. skarbu p. drem Stępczkowskim, mają wejść również podobno panowie: Korfianty, b. Min. skarbu Michalski i p. Benis z Krakowa.

Konferencja polsko-sowiecka.

(Telegram „Gazety Lwowskiej”).

Warszawa, 28 października.

Wczoraj min. Seyda przyjął Koppa, członka Narkomindjeia, któremu towarzyszył poseł sowiecki w Warszawie Oboleński. Na godzinną konferencję stwierdzono z obu stron zdecydowanie pokojowe tendencje obu państw. — poczem omawiano sprawy związane z wykonaniem Traktatu Ryskiego. Dalsze rozmowy odbędą się między Koppem, a przybyłym z Moskwy poselem polskim Knolem.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 29. października.

(M.) Przedmiotem rozmów, jakie prowadzi obecnie przedstawiciel sowiektów w Warszawie p. Kopp z poselem polskim w Moskwie p. Knolem są rokowania o sprawie transportu zboża rosyjskiego przez Polskę do Niemiec. przyczem wznowiono są także możliwości transzta nie tylko zbożowego.

Z Rady Ministrów.

BUDŻET I SPRAWA STRAJKÓW.

(Telegram „Gazety Lwowskiej”).

Warszawa, 28. października.

Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 28. b.m. ukończyła obrady w preliminarzem budżetowym na r. 1924, oraz wysłuchała sprawozdania pana Ministra spraw wewnętrznych o sytuacji strajkowej.

Niemita afera.

(Telegram „Gazety Lwowskiej”).

Warszawa, 28. października.

Z międzynarodowego źródła dowiadujemy się, iż w jednym z oddziałów sztabu generalnego wojsk polskich młodszymi oficerem zawodowym swoją władzę wyższą, że bezpośredni jego przełożony wbrew wskazówkom szefa jego oddziału kazał inwigilować marsz. Piłsudskiego. Celem stwierdzenia czy w wypadku powyższym zachodzi oszczerstwo, czy też istotnie miało miejsce nadużycie służbowe, oraz celem ukarania z tego powodu winnych, została cała sprawa przekazana Prokuraturzei wojskowej. Równocześnie zawieszono w czynnościach służbowych wnieszanymi w te sprawy oficerów. Zaznaczyć przytem należy, że żaden z owych oficerów nie stykał się ani pośrednio, ani bezpośrednio z Ministerstwem spraw wojskowych, ani p. szefem sztabu generalnego.

Zastój w transporcie cukru.

(Telegram „Gazety Lwowskiej”).

Warszawa, 28. października.

Dowiadujemy się z Nadzwyczajnego Komisarjatu dla zwalczania drożyzny że transporty cukru z cukrowni poznańskich, przeznaczone dla Województwa b. Kongresówki i Małopolski, utknęły na poznańskich stacjach granicznych z powodu przerwy w ruchu kolejowym. Sprawy w odnośnej strajkiom maszynistów kolejowych.

